

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์
ตำแหน่งประเภททั่วไป

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6ว (ด้านการพยาบาล)

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่อง การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง จัดทำเอกสารความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะโภชนาการที่ส่งเสริมสุขภาพ
ในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

เสนอโดย

นางสาวกิงฟ้า ขอบกลาง

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

สำนักการแพทย์

แบบรายการประกอบคำขอประเมินบุคคล

ของ

นางสาวกิ่งฟ้า ขอเอิบกลาง

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

สำนักงานแพทย์

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

พยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาล)

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

สำนักงานแพทย์

แบบพิจารณาคุณสมบัติของบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อ นางสาวกิ่งฟ้า ขอเอิบกลาง
2. ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5 (ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710)
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
อัตราเงินเดือนปัจจุบัน 12,530 บาท
3. ขอลาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาล)
(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710) ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
4. ประวัติส่วนตัว
เกิดวันที่ 7 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2523
อายุราชการ 6 ปี 1 เดือน (นับถึงเดือนมีนาคม 2554)
5. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิและวิชาเอก	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถาบัน
พยาบาลศาสตรบัณฑิต	2546	วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ (สมทบมหาวิทยาลัยมหิดล)
6. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - 6.1 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
ใบอนุญาตที่ 4611095155
วันออกใบอนุญาต วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2551
วันหมดอายุ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2556
 - 6.2 บัตรประจำตัวสมาชิกสภาการพยาบาล เลขที่สมาชิก 107698
วันออกบัตร วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2551
วันบัตรหมดอายุ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2556

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)
7. ประวัติการรับราชการ

วัน เดือน ปี	ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน	สังกัด
1 กุมภาพันธ์ 2548	พยาบาลวิชาชีพ 3	7,260	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
1 กุมภาพันธ์ 2550	พยาบาลวิชาชีพ 4	8,640	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
1 กุมภาพันธ์ 2552	พยาบาลวิชาชีพ 5	10,470	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
1 ตุลาคม 2553	พยาบาลวิชาชีพ 5	12,530	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์

8. ประวัติการฝึกอบรมและดูงาน

ปี พ.ศ.	วันที่-เดือน	หลักสูตร	สถาบัน
2551	18 เมษายน	การเขียนบันทึกทางการแพทย์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2551	11 กันยายน	สัมมนาพร้อมของจักษุแพทย์และพยาบาล ในสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร	โรงพยาบาลกลาง
2552	10 มีนาคม	การให้บริการอย่างปลอดภัยและสุขใจ กับผู้ป่วยเอดส์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2553	1-3 กุมภาพันธ์	การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2553	24-26 มีนาคม	การเสริมสร้างแรงจูงใจในการบริการ ที่เป็นเลิศ	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2553	8 เมษายน	การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล (Update in IC 2010) รุ่น 2	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ปี พ.ศ.	วันที่-เดือน	หลักสูตร	สถาบัน
2553	6-7 พฤษภาคม	ความก้าวหน้าทางการพยาบาลมารดา และทารก	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
2553	14 พฤษภาคม	ฟื้นฟูการช่วยฟื้นคืนชีพผู้ป่วยเด็กและ ทารกแรกเกิด รุ่นที่ 1	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

9. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

9.1 คณะทำงานเฝ้าระวังโรคติดเชื้อของหอผู้ป่วยสูติ 14 ตามคำสั่งฝ่ายการพยาบาล ที่ 20/2552

ลงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2552

9.2 คณะทำงานบริหารความเสี่ยงของหอผู้ป่วยสูติ 14 ตามคำสั่งฝ่ายการพยาบาล ที่ 21/2552

ลงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2552

9.3 คณะทำงานพัฒนาคุณภาพของหอผู้ป่วยสูติ 14 ตามคำสั่งฝ่ายการพยาบาล ที่ 9/2553

ลงวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2553

- ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่แจ้งไว้ในแบบฟอร์มนี้ถูกต้องเป็นความจริงทุกประการ
และได้รับทราบหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลแล้ว

(ลงชื่อ) ผู้ขอรับการประเมิน

(นางสาวกิ่งฟ้า ขอบกลาง)

วันที่.....

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคล

1. คุณวุฒิการศึกษา

- ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
 ไม่ตรง แต่ได้รับการยกเว้นจาก ก.ก. (ตามสำเนาเอกสาร.....ฉบับ)

2. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

- ตรงตามที่กำหนด (ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง)
 ไม่ตรงตามที่กำหนด แต่ได้รับการยกเว้นจาก ก.ก. (ตามสำเนาเอกสาร.....ฉบับ)

3. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

- ครบ
 ไม่ครบ

4. ระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่ขอรับการคัดเลือก

(ให้รวมถึงการดำรงตำแหน่งในสายงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเคยปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเกื้อกูลด้วย)

- ตรงตามที่ ก.ก. กำหนด
 ไม่ตรง
 ได้รับการพิจารณาจาก อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับการจัดส่วนราชการ การกำหนดตำแหน่ง และคำตอบแทน ครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....(ตามสำเนาเอกสาร.....ฉบับ)

สรุปผลการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคล

- อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการต่อไปได้
 ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ (ระบุเหตุผล.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

(นายสันศักดิ์ ชะคะนอง)
 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

(ตำแหน่ง)โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์.....

(วันที่) ๑๐ มี.ค. ๒๕๕๕

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

(นางสุติมา วงษ์คนตรี)
 บุคลากร 7 กลุ่มงานการเจ้าหน้าที่

(ตำแหน่ง)สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานแพทย์
 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

(วันที่) ๑๕ มี.ค. ๒๕๕๕

แบบประเมินคุณลักษณะของบุคคล

ชื่อผู้ขอรับการประเมิน นางสาวกิ่งฟ้า ขอบกลาง

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาล)

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>1. ความรับผิดชอบ พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>1.1 เอาใจใส่ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และหรืองานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.2 ยอมรับผลงานของตนเองทั้งในด้านความสำเร็จและความผิดพลาด</p> <p>1.3 พัฒนาและปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น และหรือแก้ไขปัญหาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น</p> <p>1.4 อุทิศเวลาให้กับงานในความรับผิดชอบ</p> <p>1.5 ช่วยเหลืองานอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กรทั้งงานโดยตรงและงานที่เกี่ยวข้อง</p>	15	13
<p>2. ความคิดริเริ่ม พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>2.1 คิดค้นระบบ แนวทาง วิธีดำเนินการใหม่ ๆ เพื่อประสิทธิผลของงาน</p> <p>2.2 แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะอย่างสมเหตุสมผล และสามารถปฏิบัติได้</p> <p>2.3 แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชาชีพและในสายงานของตน</p> <p>2.4 ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข หรือตัดแปลงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา</p> <p>2.5 สนใจในงานที่ยุ่งยากซับซ้อน</p> <p>2.6 มีความไวต่อสถานการณ์หรือความฉับไวในการรับรู้สิ่งเร้าภายนอก</p>	15	14
<p>3. การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>3.1 วิเคราะห์หาสาเหตุก่อนเสมอเมื่อประสบปัญหาใด ๆ</p> <p>3.2 วิเคราะห์ลู่ทางแก้ไขปัญหาโดยมีทางเลือกปฏิบัติได้หลายวิธี</p> <p>3.3 ใช้ข้อมูลประกอบในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา</p> <p>3.4 เลือกทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม</p>	15	13

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>4. ความสามารถในการสื่อความหมาย พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>4.1 สื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องได้ดี โดยเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน</p> <p>4.2 ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม</p>	1514.....
<p>5. ความประพฤติ พิจารณาจากความประพฤติ เช่น</p> <p>5.1 ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานและส่วนราชการ</p> <p>5.2 ปฏิบัติตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนและวิชาชีพของตน</p> <p>5.3 มีความประพฤติส่วนตัวที่เหมาะสม</p> <p>5.4 มีความซื่อสัตย์สุจริต</p>	10 9
<p>6. การพัฒนาตนเอง พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>6.1 แสวงหา ติดตาม ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ หรือสิ่งที่เป็นความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือวิชาชีพอยู่เสมอ</p> <p>6.2 สนใจและปรับตนเองให้ก้าวหน้าทันวิทยาการใหม่ ๆ ตลอดเวลา</p> <p>6.3 นำความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน</p>	10 9
<p>7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>7.1 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>7.2 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับผู้อื่น</p> <p>7.3 เคารพในสิทธิของผู้อื่น</p>	10 9
<p>8. บุคลิกภาพ พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <p>8.1 มีกิริยาจาสุภาพ อ่อนโยน</p> <p>8.2 มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>8.3 ควบคุมอารมณ์ได้</p> <p>8.4 มีความเป็นผู้นำ</p>	10 9
รวม	100 90

ตอนที่ 2 สรุปความเห็นในการประเมิน

ความเห็นของผู้ประเมิน

(✓) ผ่านการประเมิน (ได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60)

() ไม่ผ่านการประเมิน (ได้คะแนนรวมน้อยกว่าร้อยละ 60)

เหตุผล.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางสาวนิลาวรรณ มัชชาอนนท์)

(ตำแหน่ง) รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

(วันที่) ๑๕ มี.ค. ๒๕๕๕

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป 1 ระดับ

(✓) เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น

() มีความเห็นแตกต่างจากการประเมินข้างต้น ดังนี้

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

(วันที่) ๑๕ มี.ค. ๒๕๕๕

แบบแสดงรายละเอียดการเสนอผลงาน

ชื่อผู้ขอรับการประเมิน นางสาวกิ่งฟ้า ขอเอิบกลาง

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาล)

ตอนที่ 1 หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. หน้าที่ความรับผิดชอบปัจจุบัน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5 (ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710) ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ ปฏิบัติงานประจำหอผู้ป่วยสูติ 14 รับผิดชอบในการให้บริการผู้ป่วยสูติกรรมและนรีเวชกรรม ปฏิบัติงานเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก ผลัดเปลี่ยนกันตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังนี้

ด้านบริการ ผู้ป่วยโดยคำนึงถึงบทบาท การส่งเสริม การป้องกันและการฟื้นฟูสภาพ โดยประเมินสถานะผู้ป่วย ตรวจเยี่ยมผู้ป่วยร่วมกับแพทย์ รายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยให้แพทย์ทราบ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลอย่างถูกต้อง ช่วยเหลือแพทย์ในการตรวจวินิจฉัย จัดทำผู้ป่วยให้สะดวกในการตรวจรักษา รวบรวมปัญหาที่พบ ดูแลตรวจสอบสิ่งส่งตรวจต่างๆ เช่น เลือด ปัสสาวะ อุจจาระ สารน้ำคัตหลังต่างๆ ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษต่างๆ เพื่อวินิจฉัยและวางแผนการพยาบาล ดูแลให้การพยาบาลให้สอดคล้องกับแผนการรักษา เช่น ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ทำแผล ฉีดยา สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด ติดตามการเปลี่ยนแปลงและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับอาการของผู้ป่วย บันทึกอาการ อาการแสดงของผู้ป่วยและความก้าวหน้าในการรักษาพยาบาล ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยกรณีหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น เพื่อให้ผู้ป่วยรอดชีวิต ดูแลจัดเตรียมและใช้เครื่องมืออุปกรณ์รวมทั้งเวชภัณฑ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานะของผู้ป่วย ให้การพยาบาลผู้ป่วย โดยใช้เทคนิคปลอดเชื้ออย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อโรค จัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้เหมาะสมถูกสุขลักษณะ ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับความสะดวก สะอาดและปลอดภัย รวมทั้งป้องกันความพิการที่จะเกิดขึ้นจากโรคและช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย ประเมินผลการพยาบาลที่ให้แก่ผู้ป่วยหาข้อบกพร่องมาปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้การพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการของโรคและการรักษาในปัจจุบันแก่ผู้ป่วยและญาติ พร้อมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการเจ็บป่วย ภาวะสุขภาพ การดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องเมื่อกลับบ้านเพื่อให้ญาติสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

ด้านวิชาการ แนะนำและให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการพยาบาลแก่เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใหม่ ร่วมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสูติ 14 รวมทั้งฟื้นฟูเทคนิคการปฏิบัติต่างๆ ให้ถูกต้องและทันสมัยตลอดเวลา เข้าร่วมประชุมวิชาการพยาบาล อบรมฟื้นฟูวิชาการพยาบาลทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 1 หน้าที่ความรับผิดชอบ (ต่อ)

ด้านบริหาร ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าเวรนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการในการบริหารจัดการและดำเนินการแทนหัวหน้าพยาบาลหอผู้ป่วยสูติ 14 ตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารคุณภาพการพยาบาล วางนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการพยาบาลระดับหอผู้ป่วย เพื่อพัฒนางานบริการหอผู้ป่วยสูติ 14 ทุกเดือน คูแลนพิเศษพยาบาลที่สำเร็จใหม่ที่มาปฏิบัติการพยาบาลหอผู้ป่วยสูติ 14 เป็นผู้ติดต่อประสานงาน อำนวยความสะดวกในการบริการรักษาพยาบาลทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล ปฏิบัติตามนโยบายคุณภาพของโรงพยาบาลและฝ่ายการพยาบาล

2. หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง (ตามที่ ก.ก. กำหนด)

“เช่นเดียวกับข้อ 1”

ผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 ปี

สถิติปริมาณงาน

หอผู้ป่วยหญิง 12

ลำดับ ที่	ลักษณะงาน	หน่วย นับ	ปี พ.ศ. 2551		1 มกราคม 2552 ถึง 30 กันยายน 2552	
			หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว	หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว
	จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด ให้การพยาบาลผู้ป่วยดังนี้	ราย	1,157	-	1,056	-
1.	การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ	ราย	104	68	50	35
2.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีเนื้องอก	ราย	16	12	20	14
3.	การพยาบาลผู้ป่วยโรคเลือด	ราย	8	5	5	3
4.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ	ราย	77	53	36	25
5.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแปรปรวนทางจิต	ราย	15	9	12	8
6.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ประสาท	ราย	35	24	30	21
7.	การพยาบาลผู้ป่วยโรคตา	ราย	426	296	284	198
8.	การพยาบาลผู้ป่วยโรคหู คอ จมูก	ราย	57	38	18	13
9.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ไหลเวียนโลหิต	ราย	51	34	44	30
10.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ทางเดินหายใจ	ราย	51	35	75	52
11.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ทางเดินอาหาร	ราย	76	53	84	68
12.	การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวาย	ราย	19	13	9	6
13.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ผิวหนัง	ราย	13	9	18	12

*หมายเหตุ ผู้ป่วย 1 คนป่วยเป็นโรคได้มากกว่า 1 โรค

นาง พงษ์น้อย

ผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 ปี

สถิติปริมาณงาน (ต่อ)

หอผู้ป่วยหญิง 12

ลำดับ ที่	ลักษณะงาน	หน่วย นับ	ปี พ.ศ. 2551		1 มกราคม 2552 ถึง 30 กันยายน 2552	
			หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว	หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว
14.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ กล้ามเนื้อและกระดูก	ราย	382	265	295	231
15.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบ ทางเดินปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์	ราย	35	24	36	25
16.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการและภาวะที่กำหนด ไม่ชัดเจน	ราย	5	3	8	5
17.	การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ	ราย	6	4	4	3
18.	การพยาบาลผู้ป่วย SLE	ราย	1	0	1	1
19.	การพยาบาลและผู้ป่วยที่มีภาวะไม่สมดุลของ เกลือแร่ในร่างกาย	ราย	9	6	16	13
20.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมและได้รับ การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	ราย	66	45	48	33

* หมายเหตุ ผู้ป่วย 1 คนป่วยเป็นโรคได้มากกว่า 1 โรค

๒๖.๖๖ ๒๖.๖๖

ผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 ปี

สถิติปริมาณงาน

หอผู้ป่วยสูติ 14

ลำดับ ที่	ลักษณะงาน	หน่วย นับ	1 ตุลาคม 2552 ถึง 31 ธันวาคม 2552		ปี พ.ศ. 2553	
			หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว	หน่วย งาน	เฉพาะ ตัว
	จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด	ราย	884	-	2,697	-
	ให้การพยาบาลผู้ป่วยแยกตามกลุ่มโรคดังนี้					
1.	การพยาบาลผู้ป่วยแท้งบุตร	ราย	113	89	324	258
2.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนระหว่าง ตั้งครรภ์					
	โรคเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์	ราย	16	11	52	37
	โรคพิษแห่งครรภ์	ราย	10	7	36	28
	การเจ็บครรภ์ก่อนกำหนดและน้ำเดิน	ราย	64	52	219	160
	ก่อนกำหนดคลอด					
	การแพ้ท้อง	ราย	20	17	50	37
	การตกเลือดก่อนคลอด	ราย	12	9	33	22
	ทารกตายในครรภ์หลังอายุครรภ์ 24 สัปดาห์	ราย	3	2	19	14
	โรคติดเชื้อที่เกิดจากเพศสัมพันธ์	ราย	1	1	3	2
	โรคติดเชื้ออื่นๆ	ราย	6	3	10	6
	โรคติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ	ราย	5	2	40	22
	โรคแทรกซ้อนทางโสตกรรม	ราย	24	19	28	8
	โรคแทรกซ้อนทางศัลยกรรม	ราย	4	2	32	21
3.	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด	ราย	425	249	1,290	927
4.	การพยาบาลผู้ป่วยทางนรีเวชกรรม	ราย	212	145	599	404

* หมายถึง ผู้ป่วย 1 คน ป่วยเป็นโรคได้มากกว่า 1 โรค

ธีราภรณ์

คือ ปร. 1. 2. 3. 4.

ขอรับรองว่าเป็นข้อความถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ลีฟ้า ขอเอิบกลาง ผู้ขอรับการประเมิน

(นางสาวกิ่งฟ้า ขอเอิบกลาง)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพ 5

(วันที่)

(ลงชื่อ) พลายนว ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแล

(นางสาวนิลารรณ มัศยาอานนท์) การปฏิบัติงานของผู้ขอรับ

(ตำแหน่ง) รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล การประเมินโดยตรง

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

(วันที่)

(ลงชื่อ) ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป 1 ระดับ

(นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

(วันที่)

หมายเหตุ : ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป 1 ระดับ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 ม.ค. 51 – 10 พ.ย. 52 คือ

นายสุรินทร์ กู้เจริญประสิทธิ์ ปัจจุบันได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

ตอนที่ 2. ผลงาน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ชื่อผลงาน การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

ช่วงระยะเวลาที่ทำผลงาน 4 วัน (ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553)

ขณะดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5 ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักการแพทย์

กรณีดำเนินการด้วยตนเองทั้งหมด

กรณีดำเนินการร่วมกันหลายคน รายละเอียดปรากฏตามคำรับรองการจัดทำผลงานที่เสนอขอประเมินผลสำเร็จของงาน (ระบุความสำเร็จเป็นผลผลิต หรือผลลัพธ์ หรือประโยชน์ที่ได้รับ)

กรณีศึกษา ผู้ป่วยหญิงไทยอายุ 24 ปี ตั้งครรภ์ที่ 1 อายุครรภ์ 12 สัปดาห์ น้ำหนักแรกรับ 40 กิโลกรัม อาชีพรับจ้าง ผ่าครรภ์ที่โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สิทธิการรักษาประกันสุขภาพถ้วนหน้า เลขที่ภายนอก 4051 /53 เลขที่ภายใน 1998 /53 รับเป็นผู้ป่วยในที่หอผู้ป่วยสูติ 14 วันที่ 29 มกราคม 2553 เวลา 9.25 น. ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน มากกว่า 10 ครั้งต่อวัน อ่อนเพลียมาก 4 วันก่อนมาโรงพยาบาล หญิงตั้งครรภ์รับประทานอาหารได้น้อย ใจสั่น มือสั่น และมีประวัติน้ำหนักลด 2.6 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ หญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ตามนัด แพทย์ตรวจอาการแล้วให้ออนโรงพยาบาลเพื่อรักษาภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง แพทย์ได้ให้สารน้ำ ยาบำรุง และยาลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ขณะอยู่โรงพยาบาลได้ให้การพยาบาล ดังนี้ หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงต่อภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหาร และเกลือแร่ในร่างกาย ให้การพยาบาลโดยประเมินอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปริมาณอาหารและสารน้ำที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับ ประเมินอาการอ่อนเพลีย ดูแลให้รับสารน้ำและสารอาหารอย่างเพียงพอ และประเมินสัญญาณชีพทุก 4 ชั่วโมง ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น ค่าอิเล็กโทรไลต์ (Electrolyte) ค่าของคีโตน (Ketone) ในปัสสาวะ ติดตามชั่งน้ำหนักวันละครั้ง หลังประเมินความเปลี่ยนแปลงของหญิงตั้งครรภ์ อาการคลื่นไส้ อาเจียนลดลง รับประทานอาหารได้มากขึ้น ผลการตรวจเกลือแร่ในร่างกายปกติ และส่วนของปัญหา หญิงตั้งครรภ์ไม่สุขสบายจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน ดูแลให้ได้รับยาลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ตามแผนการรักษา หลังได้รับยาหญิงตั้งครรภ์พักผ่อนได้ อาการคลื่นไส้ อาเจียนทุเลาลง และเนื่องจากมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ทำให้หญิงตั้งครรภ์อ่อนเพลียระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองลดลง ทำให้อาจเกิดการพลัดตกหกล้ม จึงให้การพยาบาลโดยดูแลจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ยกไม้กั้นเตียงขึ้นหลังให้การพยาบาลทุกครั้ง แนะนำการกดครึ่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ มีการตรวจเยี่ยมเป็นระยะ ทำให้ตลอดการรักษาหญิงตั้งครรภ์ไม่มีพลัดตกหกล้ม

ด้านจิตใจ หญิงตั้งครรภ์มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง และสุขภาพของทารกในครรภ์พยาบาลได้สร้างสัมพันธภาพกับหญิงตั้งครรภ์ให้เกิดความคุ้นเคยและเปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์ได้ระบายความรู้สึก จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการ การรักษาที่ได้รับ และสุขภาพความปลอดภัยของทารกในครรภ์จากการซักถามข้อมูล ความเข้าใจของหญิงตั้งครรภ์ พบว่ายังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว

ตอนที่ 2. ผลงาน (ต่อ)

เช่น การพักผ่อน การจัดสิ่งแวดล้อม และการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง เช่น อาหารอ่อนมันน้อย ให้รับประทานอาหารครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง สรุปการดูแลในขณะที่หญิงตั้งครรภ์อยู่หอผู้ป่วยสูติ 14 อาการคลื่นไส้อาเจียนของหญิงตั้งครรภ์ทุเลาลงและหายไป จนสามารถรับประทานอาหารได้ตามปกติ น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 1 กิโลกรัม สามารถพักผ่อนได้ สุขสบายมากขึ้น และไม่มีพัสดกทกกลับมาเกิดขึ้นตลอดการรักษา ส่วนด้านจิตใจ หญิงตั้งครรภ์สดชื่นขึ้น คลายวิตกกังวล และจากการซักถามหลังให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตัวและการรับประทานอาหารมากขึ้น หญิงตั้งครรภ์กลับบ้านได้ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553 เวลา 11.15 น. รวมเวลาที่รักษาอยู่ในโรงพยาบาล 4 วัน

2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชื่อข้อเสนอ จัดทำเอกสารความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะโภชนาการที่ส่งเสริมสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

1. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาการ การดำเนินโรค การรักษา
2. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง เมื่อมีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรงและการมีภาวะโภชนาการที่ถูกต้อง เพื่อส่งเสริมสุขภาพของหญิงที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง
3. หญิงตั้งครรภ์ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน และอันตรายจากภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. หญิงตั้งครรภ์มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง สามารถปรับตัวต่อสภาวะการเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ความเข้าใจต่อภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง ลดความกลัวและวิตกกังวล เมื่อมีอาการเจ็บป่วยและต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล
4. หญิงตั้งครรภ์หายจากอาการเจ็บป่วยเร็วขึ้น ลดจำนวนวันนอนในการอยู่โรงพยาบาล

ตอนที่ 3 การรับรองผลงาน

1. คำรับรองของผู้ขอรับการประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวกิ่งฟ้า ขอบอกกลาง)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพ 5

(วันที่)

2. คำรับรองของผู้บังคับบัญชา (ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน)

- ได้ตรวจสอบผลงานที่เสนอให้ประเมินแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ
- ได้พิจารณาข้อเสนอการพัฒนางานแล้ว เห็นว่าเป็นประโยชน์กับราชการและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
ความเห็นอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

(ลงชื่อ).....

(นางสาวนิลาวรรณ มัสยาอานนท์)

(ตำแหน่ง) รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

(วันที่)

3. คำรับรองของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์)

(วันที่).....

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ 4 วัน (ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553)
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

อาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง (Hyperemesis gravidarum หรือ pernicious vomiting of pregnancy) หมายถึง อาการคลื่นไส้อาเจียนที่มีอาการรุนแรงซึ่งคงอยู่นานกว่าปกติ โดยไม่สามารถควบคุมอาการคลื่นไส้ อาเจียนได้ โดยอาจพบตั้งแต่สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์จนถึงตลอดการตั้งครรภ์

การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาของหญิงตั้งครรภ์ที่แพ้ท้องอย่างรุนแรง

ด้านมารดา

1. ทางชีวภาพ มีไข้ ชขาดน้ำ น้ำหนักตัวลด มีอาการขาดสารอาหาร
2. ระบบผิวหนัง แห้ง แดก ความตึงตัวและความยืดหยุ่น ไม่ดีอาจตัวเหลือง
3. ระบบตา ตาเหลือง ขุ่น ตีกล มองภาพไม่ชัดเจน
4. ช่องปากและทางเดินอาหาร ลิ้นเป็นฝ้า ขุ่น หนา แดกเป็นแผล มีเลือดออกที่เยื่อช่องปาก
ท้องผูก
5. ระบบการไหลเวียนความดันโลหิตลดลง ความเข้มข้นของเลือดเพิ่มขึ้น มีภาวะเลือดเป็นกรด
ค่าอิเล็กโตรลัยท์ลดลง
6. ระบบการหายใจ หายใจเร็ว หอบ เหนื่อย
7. ระบบกล้ามเนื้อ แขน ขา อ่อนแรง มีเส้นประสาทอักเสบจากการขาดวิตามินบี1
8. ระบบตับ ตับถูกทำลาย ตัวเหลือง การทำงานของตับค่า SGOT สูง
9. ระบบไต ปัสสาวะออกน้อยลง ขุ่น BUN สูง ยูเรียและกรดยูริกสูง
10. ระบบสมองส่วนกลาง ซึม กระสับกระส่าย เพื่อ จำอะไรไม่ได้ ไม่รู้สึกตัว หมดสติและ
ถึงแก่กรรม (Korsakoff's syndrome)
11. ด้านจิตใจ มารดาจะมีความวิตกกังวล ซึมเศร้า

ด้านทารก

1. ถ้ามารดาอาการไม่รุนแรงรักษาได้ถูกต้องทันที ทารกจะไม่มีภาวะผิดปกติใดๆ
2. ถ้ามารดาขาดน้ำนานๆ ทารกจะขาดสารอาหาร เลือดไปเลี้ยงรกน้อยลง ทารกจะมีการ
เจริญเติบโตน้อยลง น้ำหนักตัวแรกคลอดน้อยกว่าปกติ
3. ถ้ามารดามีอาการรุนแรงมาก ขาดสารอาหารมาก มีภาวะเลือดเป็นกรด ทารกจะมีอาการ
ทางสมองและถึงแก่กรรมได้

พยาธิสภาพ

เมื่อมีอาการอาเจียนเกิดขึ้นในระยะแรกๆ หญิงตั้งครรภ์จะมีอาการขาดน้ำ จากนั้นจะนำไปสู่การสูญเสียน้ำและอิเล็กโทรไลต์ (electrolyte) เกิดภาวะต่าง (alkalosis) จากการสูญเสียกรดไฮโดรคลอริก (hydrochloric acid) หากมีอาการอาเจียนเป็นเวลานานจะมีผลทำให้สูญเสียค่าซึ่งเป็นน้ำย่อยอยู่ในลำไส้เล็กก่อให้เกิดภาวะเลือดเป็นกรด (acidosis) นอกจากนี้ภาวะขาดสารน้ำยังก่อให้เกิดปริมาณน้ำในร่างกายน้อย ซึ่งทำให้เกิดภาวะความดันโลหิตต่ำ ชีพจรเบาเร็ว ความเข้มข้นของเลือดเพิ่มมากขึ้น BUN เพิ่มขึ้น และปัสสาวะออกน้อย นอกจากนี้การสูญเสียโพแทสเซียมอย่างรุนแรง (hypokalemia) จะมีผลต่อประสิทธิภาพการกรองของไต และขัดขวางการทำงานของหัวใจ ทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้หัวใจหยุดเต้น กล้ามเนื้อจะอ่อนแรงจนเป็นอัมพาต เพราะเซลล์ขาดกลัยโคเจนเพื่อใช้เป็นพลังงาน และถ้าขาดโปรตีนและวิตามินอย่างรุนแรงจะทำให้กล้ามเนื้อเขียวลิบและอ่อนล้าได้

อาการและอาการแสดง

แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. อาการไม่รุนแรง

- 1.1 อาเจียนน้อยกว่า 5 ครั้งต่อวัน สามารถทำงานได้ตามปกติ
- 1.2 ลักษณะอาเจียนไม่มีน้ำหรือเศษอาหาร
- 1.3 น้ำหนักตัวลดลงเล็กน้อย แต่ไม่มีอาการขาดสารอาหาร
- 1.4 หญิงตั้งครรภ์สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้

2. อาการรุนแรงปานกลาง

- 2.1 อาเจียนติดต่อกันมากกว่า 5-10 ครั้งต่อวัน
- 2.2 อาเจียนติดต่อกันไม่หยุดภายใน 2-4 สัปดาห์
- 2.3 อ่อนเพลีย ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวัน
- 2.4 น้ำหนักตัวลด มีอาการขาดสารอาหาร
- 2.5 มีภาวะเลือดเป็นกรด

3. อาการรุนแรงมาก

- 3.1 อาเจียนมากกว่า 10 ครั้งต่อวัน ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ นอนอยู่บนเตียงตลอดเวลา
- 3.2 อาเจียนทันทีภายหลังจากรับประทานอาหารและอาเจียนติดต่อกันเกิน 4 สัปดาห์
- 3.3 เกิดการขาดสารอาหารอย่างรุนแรง ได้แก่ ผิวหนังแห้งไม่ยืดหยุ่น ปากแห้ง ลิ้นเป็นฝ้าขาวหนา แดง ตาลึก มองภาพไม่ชัดเจน ปัสสาวะขุ่นและออกน้อย ตัวเหลือง ท้องผูก มีไข้และความดันโลหิตลดลง

การวินิจฉัย

1. การซักประวัติ

- 1.1 ลักษณะการอาเจียน ได้แก่ จำนวนครั้ง ความรุนแรง ระยะเวลา
- 1.2 จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์
- 1.3 สถานะทางจิตสังคม ได้แก่ การคุมกำเนิด ความพร้อมในการมีบุตร ปัญหาในครอบครัว ความเครียด
- 1.4 เศรษฐฐานะ
2. การตรวจร่างกาย ในรายที่มีอาการรุนแรงมาก หญิงตั้งครรภ์จะนำหนักตัวลด ผิวหนังแห้ง ลื่นแห้ง เป็นฝ้า ริมฝีปากแห้งแตก ปากและฟันสกปรก ลมหายใจมีกลิ่นเหม็น
3. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
 - 3.1 การตรวจเลือด พบมีความเข้มข้นของเลือดสูง BUN สูง โซเดียมต่ำ กลอไรด์ต่ำ โพแทสเซียมต่ำ การทำงานของตับพบว่า SGOT สูง และ โปรตีนในเลือดต่ำ
 - 3.2 การตรวจปัสสาวะ พบว่ามีความถ่วงจำเพาะสูง ไข่ขาวในปัสสาวะเพิ่มขึ้น พบคีโตน (ketone) ในปัสสาวะ ถ้ามีอาการรุนแรงมากอาจพบน้ำดี (bile) ในปัสสาวะได้

การรักษา

ควรรับไว้ในโรงพยาบาลและให้การรักษาดังนี้

1. ควบคุมอาการอาเจียน

- 1.1 ให้ความมั่นใจ อธิบายให้หญิงตั้งครรภ์เข้าใจถึงอาการดังกล่าวว่าเป็นอาการปกติของการตั้งครรภ์จะเป็นอยู่ชั่วคราวแล้วดีขึ้นหลังอายุครรภ์ 16 สัปดาห์
- 1.2 งดอาหารและน้ำทางปากชั่วคราวจนกว่าอาการอาเจียนจะสงบ
- 1.3 จัดให้อยู่ในที่สงบ ไม่มีผู้รบกวน
- 1.4 ให้ยาแก้อาเจียน ได้แก่ ยากลุ่มแอนติฮิสตามีน (antihistamine) เช่น ดรามามีน (Dramamine) 50-100 มิลลิกรัม ทุก 4 ชั่วโมง ยากลุ่มซีเคทีพี (sedative) เช่น ไดอะซีแพม (diazepam) ก่อนนอน

2. การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำเพื่อแก้ไขภาวะขาดสารน้ำ เกลือแร่และวิตามิน ความไม่สมดุลของ อิเล็กโตรลัยต์ในร่างกาย และภาวะที่ผิดปกติของร่างกายที่มีกรดสะสมมากกว่าปกติ หรือการมีค่าเพิ่มขึ้นใน กระแสเลือดและส่วนต่างๆของร่างกาย โดยให้สารน้ำที่มีส่วนผสมของ โซเดียม โพแทสเซียม กลอไรด์ แลคเตตรด หรือคาร์บอนेट กลูโคสผสมวิตามินบี เนื่องจากหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนอย่างรุนแรง มักขาด โพแทสเซียม แมกนีเซียม และแคลเซียม จึงควรเติมวิตามินและเกลือแร่ให้ครบถ้วน เมื่ออาการอาเจียนทุเลาลง ให้อาหารแห้งประเภทคาร์โบไฮเดรตสูง เช่น ขนมปังกรอบ (crackers) ควรงดอาหารที่มัน รสจัด ย่อยยาก แล้ว ตามด้วยอาหารเหลว (clear liquid) เพื่อให้ระบบการย่อยได้พัก แบ่งมื้ออาหารเป็นรับประทานน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง

ประมาณ 6 มื้อต่อวัน ควรให้ดื่มน้ำหลังอาหาร 1 ชั่วโมง และระหว่างมื้อ เพื่อลดอาการคลื่นไส้ หลีกเลี่ยงอาหารที่มีกลิ่นแรงและระคายเคืองต่อระบบทางเดินอาหาร

การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง

1. ด้านร่างกาย

ดูแลประเมินสภาพหญิงตั้งครรภ์ ทั้งจากการซักประวัติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ อาการผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์ปัจจุบัน ได้แก่ อาการคลื่นไส้ อาเจียน ระยะเวลาและความบ่อยของการเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ประวัติการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การรับประทานอาหารและการพักผ่อน และประเมินร่างกาย เช่น ลักษณะผิวหนังเพื่อดูอาการขาดน้ำ ชั่งน้ำหนัก เพื่อเปรียบเทียบ ติดตามผลทางห้องปฏิบัติการเพื่อประเมินภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหารและอิเล็กโทรลัยท์ในร่างกาย และดูแลให้รับสารน้ำ อาหารและยาตามแผนการรักษา เพื่อแก้ปัญหาความไม่สุขสบายจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน และภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหารและอิเล็กโทรลัยท์ในร่างกาย นอกจากนี้อาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงยังทำให้หญิงตั้งครรภ์อ่อนเพลีย เวียนศีรษะ ทำให้อาจเกิดการพลัดตกหกล้ม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดูแลใกล้ชิดให้ความปลอดภัยเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุพลัดตกหกล้ม เช่น การยกไม้กั้นเตียง ตรวจสอบเป็นระยะ แนะนำญาติมีส่วนร่วมในการดูแลอย่างใกล้ชิด

2. ด้านจิตสังคม

สร้างสัมพันธภาพให้หญิงตั้งครรภ์รู้สึกคุ้นเคยไว้วางใจ และเปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์และญาติได้ซักถามข้อสงสัยต่างๆ พร้อมทั้งตอบข้อซักถามต่างๆ ให้หญิงตั้งครรภ์และญาติ คลายความวิตกกังวล พุดคุยให้กำลังใจให้ข้อมูลด้านอาการ อาการแสดงและแผนการรักษาของแพทย์ ให้หญิงตั้งครรภ์และญาติรับทราบเป็นระยะหรือเมื่อมีอาการเปลี่ยนแปลง ให้ข้อมูลการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องกับอาการและเป็นการส่งเสริมสุขภาพ เช่น การรับประทานอาหาร และแนะนำสถานที่ที่หญิงตั้งครรภ์นอนพักรักษาตัว เพื่อลดความกลัวและคลายวิตกกังวล

เภสัชวิทยาและการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยา

1. Dramamine สรรพคุณ รักษาอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ

บทบาทพยาบาล สังเกตอาการข้างเคียงของยา ได้แก่ อาการง่วงซึม อาจทำให้เกิดพลัดตกหกล้ม และอาจเกิดอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง ปวดศีรษะ

2. Besix สรรพคุณ รักษาอาการคลื่นไส้ อาเจียนที่เกิดระยะตั้งครรภ์และเสริมสร้างวิตามินให้กับร่างกาย

บทบาทพยาบาล สังเกตอาการข้างเคียงของยา ได้แก่ อาการผิดปกติของระบบประสาทอย่างแรง เช่น อาการสับสน ในรายที่ได้รับยาขนาดสูงๆ ติดต่อกันนานๆ ความดันโลหิตต่ำ คลื่นไส้

3. Folic สรรพคุณ รักษาภาวะโลหิตจาง ในหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ

บทบาทพยาบาล สังเกตอาการข้างเคียงของยา ได้แก่ อาการแพ้ ผื่นแดงคัน อ่อนเพลียทั่วร่างกาย หลอดลมหดรัดเกร็ง

4. สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ

อาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงในหญิงตั้งครรภ์เป็นสาเหตุทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายต่อทั้งมารดาและทารกในครรภ์ เช่น การแท้งบุตรและการคลอดก่อนกำหนด และจากสถิติของหญิงตั้งครรภ์ที่เข้ารับการรักษาพบว่า มีจำนวนของหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงเพิ่มขึ้น จึงควรมีการศึกษาถึงภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง เพื่อความเข้าใจต่อโรค อาการ การดูแลรักษา นำไปสู่แนวทางการดูแลให้การพยาบาลที่ถูกต้อง เพื่อลดอันตรายและภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น โดยเลือกกรณีศึกษาที่มีอาการและสภาพปัญหาตรงกับภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง ได้แก่ ปัญหาเสี่ยงต่อภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหาร และเกลือแร่ในร่างกาย ไม่สุขสบายจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน อาจเกิดพลาตคกหกล้มจากอาการวิงเวียน คลื่นไส้ อาเจียน ด้านจิตใจ มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการที่เจ็บป่วยและสุขภาพของทารกในครรภ์ และปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

กรณีศึกษา ผู้ป่วยหญิงไทยอายุ 24 ปี ตั้งครรภ์ที่ 1 อายุครรภ์ 12 สัปดาห์ อาชีพรับจ้าง มาพบแพทย์ที่ห้องฝากครรภ์โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ วันที่ 29 มกราคม 2553 เวลา 9.25 น. ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียนมากกว่า 10 ครั้งต่อวัน อ่อนเพลียมาก 4 วันก่อนมาโรงพยาบาล หญิงตั้งครรภ์รับประทานอาหารได้น้อย ใจสั่น มือสั่น และมีประวัติน้ำหนักลด 2.6 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ ส่งตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจได้ 4+ ยังมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และอ่อนเพลียมาก แพทย์ตรวจอาการแล้วให้รับตัวไว้รักษาในโรงพยาบาล วินิจฉัยโรคว่ามีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง พยาบาลที่ห้องฝากครรภ์ได้ประสานและส่งต่อข้อมูลของหญิงตั้งครรภ์แก่พยาบาลหอผู้ป่วย ชั่งน้ำหนักได้ 40 กิโลกรัม ยังมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และอ่อนเพลีย สัญญาณชีพ อุณหภูมิ 36.5 องศาเซลเซียส ชีพจร 86 ครั้งต่อนาที หายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 110/70 มิลลิเมตรปรอท แพทย์ได้ให้สารน้ำ ยาบำรุง และยาลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ขณะอยู่โรงพยาบาลได้ให้การพยาบาลดังนี้ หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงต่อภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหาร และเกลือแร่ในร่างกาย ให้การพยาบาล โดยประเมินอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปริมาณอาหารและสารน้ำที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับ ประเมินอาการอ่อนเพลีย ดูแลให้รับสารน้ำและสารอาหารอย่างเพียงพอ และประเมินสัญญาณชีพทุก 4 ชั่วโมง ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น ค่าอิเล็กโทรไลต์ ค่าของคีโตนในปัสสาวะ ติดตามชั่งน้ำหนักวันละครั้ง หลังประเมินความเปลี่ยนแปลงของหญิงตั้งครรภ์ อาการคลื่นไส้ อาเจียนลดลง รับประทานอาหารได้มากขึ้น ผลการตรวจเกลือแร่ในร่างกายปกติ และส่วนของปัญหา หญิงตั้งครรภ์ไม่สุขสบายจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน ดูแลให้ได้รับยาลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ตามแผนการรักษา หลังได้รับยาหญิงตั้งครรภ์พักผ่อนได้ อาการคลื่นไส้ อาเจียนทุเลาลงและเนื่องจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน ทำให้หญิงตั้งครรภ์อ่อนเพลีย ระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองลดลง ทำให้อาจเกิดการพลาตคกหกล้มจึงให้การพยาบาล โดยดูแลจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ยกไม้กั้นเตียงขึ้นหลังให้การพยาบาลทุกครั้ง แนะนำการ กดกริ่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ มีการตรวจเยี่ยมเป็นระยะ ทำให้ตลอดการรักษาหญิงตั้งครรภ์ไม่มีพลาตคกหกล้ม ด้านจิตใจ หญิงตั้งครรภ์มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง และสุขภาพของทารกในครรภ์ พยาบาลได้สร้างสัมพันธภาพกับหญิงตั้งครรภ์ให้เกิดความคุ้นเคยและเปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์ได้ระบายความรู้สึก จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการ การรักษาที่ได้รับ และสุขภาพความปลอดภัยของทารกในครรภ์

จากการซักถามข้อมูลความเข้าใจของหญิงตั้งครรภ์ พบว่ายังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว เช่น การพักผ่อน การจัดสิ่งแวดล้อมและการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง เช่น อาหารอ่อนมันน้อย รับประทาน อาหารครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง

สรุปการดูแลในขณะที่หญิงตั้งครรภ์อยู่หอผู้ป่วยสูติ 14 อาการคลื่นไส้อาเจียนของหญิงตั้งครรภ์ ทุกเลา และหายไป จนสามารถรับประทานอาหารได้ตามปกติน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 1 กิโลกรัม สามารถพักผ่อนได้ สุขสบายมากขึ้นและไม่มีปวดตลกหกล้มเกิดขึ้นตลอดการรักษา ส่วนด้านจิตใจ หญิงตั้งครรภ์สดชื่นขึ้น คลายวิตกกังวล และจากการซักถามหลังให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์ตอบคำถามได้ถูกต้อง มีความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตัว และการรับประทานอาหารมากขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้รวมเวลาที่รักษาอยู่ในโรงพยาบาล 4 วัน

5. ผู้ร่วมดำเนินการ

ไม่มี

6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ร้อยละ 100 โดยดำเนินการดังนี้

กรณีศึกษา ผู้ป่วยหญิงไทยอายุ 24 ปี ตั้งครรภ์ที่ 1 อายุครรภ์ 12 สัปดาห์ อาชีพรับจ้าง ผ่าครรภ์ที่ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สหิทธิการรักษาประกันสุขภาพถ้วนหน้า เลขที่ภายนอก 4051 /53 เลขที่ภายใน 1998 /53 รับเป็นผู้ป่วยในที่หอผู้ป่วยสูติ 14 วันที่ 29 มกราคม 2553 เวลา 9.25 น. หญิงตั้งครรภ์มาโรงพยาบาล ด้วยอาการคลื่นไส้อาเจียน มากกว่า 10 ครั้งต่อวัน อ่อนเพลียมาก หญิงตั้งครรภ์ให้ประวัติว่า 1 สัปดาห์ก่อนมาโรงพยาบาล เริ่มมีอาการคลื่นไส้อาเจียน อ่อนเพลีย เวียนศีรษะและรับประทานอาหารได้น้อย 4 วันก่อน มีอาการมากขึ้น คลื่นไส้อาเจียนมาก อ่อนเพลียจึงมาโรงพยาบาล แพทย์วินิจฉัยโรคว่ามีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรงรับไว้รักษาเป็นผู้ป่วยใน แรกวันที่หอผู้ป่วย ชั่งน้ำหนักได้ 40 กิโลกรัม สัญญาณชีพ อุณหภูมิ 36.5 องศาเซลเซียส ชีพจร 86 ครั้งต่อนาที หายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 110/70 มิลลิเมตรปรอท ส่งเลือดตรวจทางห้องปฏิบัติการ ดังนี้ พบผลการตรวจทางโลหิตวิทยาฮีโมโกลบิน 13.7 กรัม/เดซิลิตร (ค่าปกติ 11-16กรัม/เดซิลิตร) ฮีมาโตคริต 10 Vol% (ค่าปกติ 35-47 Vol%) ระดับเม็ดเลือดขาว 8,650 เซลล์/ลูกบาศก์มิลลิเมตร (ค่าปกติ 5,000-10,000 เซลล์/ลูกบาศก์มิลลิเมตร) เกล็ดเลือด 312,000 เซลล์/ลูกบาศก์มิลลิเมตร (ค่าปกติ 140,000-450,000 เซลล์/ลูกบาศก์มิลลิเมตร) ตรวจปริมาณเกลือแร่ในร่างกาย โซเดียม 137 mmol/l (ค่าปกติ 136-145 mmol/l) โพแทสเซียม 3.7 mmol/l (ค่าปกติ 3.5-5.1 mmol/l) คลอไรด์ 105 mmol/l (ค่าปกติ 100-110 mmol/l) และคาร์บอนไดออกไซด์ 20 mmol/l (ค่าปกติ 22-32 mmol/l) ค่าคีโตนในปัสสาวะ 4⁺ (ค่าปกติ 0) มีความผิดปกติ แพทย์ให้การรักษาดังนี้ ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ชนิด 5%DN/2 1,000 มิลลิตรผสมวิตามินบีคอมเพล็กซ์ (Bco) 2 มิลลิตร ในอัตราการใช้ 120 มิลลิตรต่อชั่วโมง ให้ยาลดอาการคลื่นไส้ เวียนศีรษะ ดรามามีน (Dramamine) รับประทาน 1 เม็ด ทุก 6 ชั่วโมง เวลามีอาการคลื่นไส้อาเจียน ให้ยาบีซิด (Besix) 2 เม็ดก่อนนอน และโฟลิก (Folic) 1 เม็ดหลังอาหาร เข้า ประเมินสัญญาณชีพ สังเกตอาการผู้ป่วยทุก 4 ชั่วโมง ขณะอยู่โรงพยาบาลพบปัญหาดังนี้ หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงต่อภาวะไม่สมดุลของสารน้ำ สารอาหาร และเกลือแร่ในร่างกายให้การพยาบาล ประเมินอาการคลื่นไส้อาเจียน และประเมินปริมาณอาหารและสารน้ำที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับและดูแลให้สารน้ำชนิด 5%DN/2 1,000 มิลลิตรผสมวิตามินบีคอมเพล็กซ์ (Bco) 2 มิลลิตร ในอัตราการใช้ 120 มิลลิตรต่อชั่วโมง ให้รับประทานอาหารอ่อน

ไขมันน้อย เช่น ข้าวต้ม ไข่ตุ๋น เครื่องดื่มอุ่นๆ รวมถึงการให้ยาDRAMAMINE (Dramamine) รับประทาน 1 เม็ด ทุก 6 ชั่วโมง เพื่อลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังประเมินความเปลี่ยนแปลงหญิงตั้งครรภ์ อาการคลื่นไส้ อาเจียนลดลง รับประทานอาหารได้ดีขึ้นมากกว่าครั้งถัดมา และมีส่วนของปัญหา หญิงตั้งครรภ์ไม่สุขสบายจากอาการคลื่นไส้ อาเจียน คุณดูแลให้ได้รับยาDRAMAMINE (Dramamine) 1 เม็ด ทุก 6 ชั่วโมง เพื่อลดอาการดังกล่าวตามแผนการรักษา คุณดูแลให้หญิงตั้งครรภ์พักผ่อนในที่อากาศถ่ายเทสะดวก แนะนำการรักษาความสะอาดของช่องปาก หลังให้การพยาบาลผู้ป่วย คลื่นไส้ น้อยลง ไม่อาเจียน สามารถนอนพักผ่อนได้ ทำทางสะดวกขึ้น และเนื่องจากอาการคลื่นไส้ อาเจียนทำให้หญิงตั้งครรภ์อ่อนเพลีย อาจเกิดการพลัดตกหกล้ม จึงให้การพยาบาลโดย จัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ยกไม้กั้นเตียงขึ้นหลังให้การพยาบาลทุกครั้ง แนะนำการตรวจคัดกรองสัญญาณขอความช่วยเหลือและมีการตรวจเยี่ยมเป็นระยะ ทำให้ตลอดการรักษาหญิงตั้งครรภ์ไม่มีพลัดตกหกล้ม ด้านจิตใจ หญิงตั้งครรภ์มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแพ้ท้องและสุขภาพของทารกในครรภ์ คุณดูแลพูดคุยเพื่อสร้างสัมพันธภาพ และเปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์ได้ระบายความรู้สึก จากนั้นให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการปัจจุบันและการรักษาที่จะได้รับ รวมถึงอธิบายให้ทราบว่าทารกยังปลอดภัย และแนะนำการปฏิบัติตัว เช่น การรับประทานยาตามแผนการรักษา การพักผ่อนอย่างเพียงพอ และรับประทานอาหารที่มีโปรตีนสูง อาหารอ่อน ไขมันน้อย เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือในการรักษาและให้การพยาบาล หลังการประเมินหญิงตั้งครรภ์วิตกกังวลลดลง พูดคุยกับพยาบาลด้วยสีหน้าสดชื่นขึ้น และจากการซักถามข้อมูลความเข้าใจของหญิงตั้งครรภ์ พบปัญหาหญิงตั้งครรภ์ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัว เมื่อมีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง และภาวะโภชนาการที่ถูกต้อง จึงดูแลให้การพยาบาลโดยให้ข้อมูลเรื่องการปฏิบัติตัว เช่น การพักผ่อนอย่างเพียงพอ ควรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สงบ อากาศถ่ายเทสะดวก รับประทานยาลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน รับประทานอาหารครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง เลือกรับประทานอาหารที่ไม่มันและย่อยง่าย เช่น เครื่องดื่มอุ่นๆ ขนมปังกรอบ หลังให้ข้อมูลประเมินความรู้และความเข้าใจ หญิงตั้งครรภ์ตอบคำถาม โดยสามารถอธิบายเรื่อง การปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง

7. ผลสำเร็จของงาน

กรณีศึกษา ผู้ป่วยหญิงไทยอายุ 24 ปี ตั้งครรภ์ที่ 1 อายุครรภ์ 12 สัปดาห์ น้ำหนักแรกรับ 40 กิโลกรัม เลขที่ภายนอก 4051/53 เลขที่ภายใน 1998/53 รับเป็นผู้ป่วยในที่หอผู้ป่วยสูติ 14 วันที่ 29 มกราคม 2553 เวลา 9.25 น. หญิงตั้งครรภ์มาด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน มากกว่า 10 ครั้งต่อวัน อ่อนเพลียมาก แพทย์รับไว้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน วินิจฉัยว่ามีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง พยาบาลให้การดูแลในระหว่างอยู่โรงพยาบาลมีปัญหาทั้งหมด 5 ข้อ ได้ให้การดูแลจนสิ้นสุดปัญหา อาการคลื่นไส้ อาเจียนหายไป รับประทานอาหารได้มากขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้น 1 กิโลกรัม ผลการตรวจเกลือแร่ในร่างกายปกติ ไม่เกิดพลัดตกหกล้ม สภาพหญิงตั้งครรภ์ก่อนกลับบ้าน หน้าตาสดชื่นขึ้น คลายวิตกกังวล และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อมีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง แพทย์ให้จำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553 สรุปผู้ป่วยอยู่โรงพยาบาลทั้งสิ้น 4 วัน

8. การนำไปใช้ประโยชน์

1. หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง ทราบถึงการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการดังกล่าว ทำให้ลดอันตรายและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการให้ความร่วมมือในการรักษาเมื่อต้องนอนโรงพยาบาล
2. เป็นแนวทางในการให้การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรงแก่บุคลากรในหน่วยงาน
3. เพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ศึกษา กรณีหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
4. ลดจำนวนวันนอนโรงพยาบาล

9. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

จากการศึกษาหญิงตั้งครรภ์รายนี้ พบว่า หญิงตั้งครรภ์อยู่ในครอบครัวเดี่ยว สามียและหญิงตั้งครรภ์ต่างต้องทำงาน อาชีพรับจ้าง มีเวลาให้กับครอบครัวน้อย มีข้อจำกัดเรื่องภาวะเศรษฐกิจ และเวลาการพักผ่อน ทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลไม่เพียงพอและขาดการส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น เรื่องอาหาร ความสามารถในการจัดซื้อน้อย มีความรีบเร่งเรื่องเวลา จึงรับประทานอาหารสำเร็จรูปในท้องตลาด ทำให้ได้รับอาหารที่มีประโยชน์น้อยไม่เพียงพอต่อร่างกาย และขาดการพักผ่อนอย่างเพียงพอ ด้านจิตใจหญิงตั้งครรภ์ยังขาดการดูแลเอาใจใส่ เนื่องจากตนเองและสามี มีเวลาให้กับครอบครัวน้อย จากปัญหาดังกล่าวอาจทำให้ การรักษา และการพยาบาล ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

10. ข้อเสนอแนะ

1. เปิดโอกาสให้ญาติ และคนใกล้ชิด ได้มีส่วนร่วม ในการรับรู้ปัญหาและรับฟังการดูแลปฏิบัติตัวที่ส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการรักษาพยาบาล
2. ที่ทำงาน ควรมีส่วนในการส่งเสริมสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ เช่น มีห้องหรือสถานที่ให้หญิงตั้งครรภ์ได้พักผ่อนช่วงพักกลางวัน มีการจัดสรรหน้าที่ สภาพงานที่เหมาะสมกับหญิงตั้งครรภ์

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเป็นไป
ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

ลงชื่อ

(นางสาวกิ่งฟ้า ขอบกลาง)

ผู้ขอรับการประเมิน

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นางสุภาณี นาควิเชียร)

ตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล

โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

...../...../.....

ลงชื่อ

(นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์)

ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

...../...../.....

ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวกิ่งฟ้า ขอบือกกลาง

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 6ว (ด้านการพยาบาล)

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 710) สังกัดฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์
เรื่อง จัดทำเอกสารความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะ โภชนาการที่ส่งเสริมสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์
ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

หลักการและเหตุผล

อาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงในหญิงตั้งครรภ์ เป็นสาเหตุทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ทำให้เกิดการขาดน้ำ สารอาหาร น้ำหนักลด ภาวะไม่สมดุลของสารน้ำและเกลือแร่ มีสารตีโตนในเลือด ส่งผลกระทบต่อการทำงานของตับ ไต และระบบประสาท ซึ่งอาจทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับอันตราย อาจแท้งบุตร คลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักแรกเกิดน้อย และเพิ่มอุบัติการณ์ของความผิดปกติระบบประสาท ส่วนกลางและผิวหนัง

ในปัจจุบันจำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยสูติ 14 โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์มีจำนวนมากขึ้น จากสถิติหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรงในปี 2552 จำนวน 20 ราย ปี 2553 จำนวน 50 ราย จากการประเมินหญิงตั้งครรภ์ส่วนมากที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรงมักต้องกลับมาอน โรงพยาบาลซ้ำในช่วงระยะตั้งครรภ์ด้วยอาการเดิม สาเหตุหนึ่งจากการขาดความรู้ในการปฏิบัติตัว เมื่อมีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง การให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะ โภชนาการที่ถูกต้องกับหญิงตั้งครรภ์ จึงมีความสำคัญที่จะช่วยลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และส่งเสริมภาวะสุขภาพ ลดการกลับมาอน โรงพยาบาลซ้ำและหญิงตั้งครรภ์ที่กลับไปอยู่ที่บ้านสามารถนำไปปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เพื่อให้การตั้งครรภ์ดำเนินไปถึงที่สุด นำมาซึ่งความปลอดภัยทั้งมารดาและทารก พยาบาลจึงได้จัดทำเอกสารแผ่นพับความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะ โภชนาการที่ส่งเสริมสุขภาพ ในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

1. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวและภาวะ โภชนาการที่ถูกต้อง เมื่อมีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. ส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์ได้ปรับพฤติกรรม เรื่องอาหาร การบำรุงครรภ์
3. หญิงตั้งครรภ์ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน และอันตรายจากภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ

จากสถิติหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงมีจำนวนมากขึ้น พบตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนถึงอายุครรภ์ที่มากขึ้น มักกลับมาเป็นซ้ำ ต้องนอน โรงพยาบาลมากกว่า 1 ครั้ง บางรายมากกว่า 2 ครั้ง สาเหตุหนึ่งที่สำคัญเกิดจากการขาดความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องและขาดภาวะ โภชนาการที่ดี จึงต้องมีการให้ความรู้กับหญิงตั้งครรภ์ร่วมด้วย เป็นการส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์สามารถดูแลตนเอง โดยมีพยาบาลเป็นผู้สนับสนุนตามทฤษฎีการดูแลตนเองของ โอเร็ม เมื่อมีความต้องการการดูแลตนเองมากกว่าความสามารถที่จะตอบสนองได้

บุคคลจะมีความบกพร่องในการดูแลตนเองและต้องการการพยาบาล ทั้งนี้ความสามารถเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลตนเองทั้งหมดของบุคคล สามารถถูกกระทบได้เนื่องจากภาวะด้านสุขภาพหรือองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอก ซึ่งทำให้บุคคลนั้นใช้ความสามารถของตนเองได้บางส่วน ความจำกัดในการดูแลตนเอง อาจเกิดจากการรู้ การพิจารณาตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติจึงเป็นที่มาของการทำเอกสารแผ่นพับให้ความรู้ เพื่อให้เป็นมาตรฐานแนวทางการดูแลให้ความรู้ เมื่อมีหญิงตั้งครรภ์มาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เกิดความร่วมมือที่ดีในการรักษาขณะอยู่ในโรงพยาบาลและมีการดูแลตนเองที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องที่บ้าน ทำให้หญิงตั้งครรภ์และทารกได้รับความปลอดภัย ลดภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตราย โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนการทำแผ่นพับ

1. เลือกเรื่องการปฏิบัติตัวและภาวะโภชนาการที่ส่งเสริมสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. รวบรวมข้อมูล ค้นคว้าเอกสาร ตำราในการทำแผ่นพับ โดยประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับอาการและการปฏิบัติตัวดังนี้
 - อาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง หมายถึง อาการคลื่นไส้ อาเจียนที่มีความรุนแรงซึ่งคงอยู่นานกว่าปกติ ไม่สามารถควบคุมอาการอาเจียนได้ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ อาการไม่รุนแรง อาเจียนน้อยกว่า 5 ครั้งต่อวัน น้ำหนักลดเล็กน้อย อาการรุนแรงปานกลาง อาเจียนติดต่อกันมากกว่า 5-10 ครั้งต่อวัน น้ำหนักตัวลด มีการขาดสารอาหาร และอาการรุนแรง อาเจียนมากกว่า 10 ครั้งต่อวัน เกิดการขาดสารอาหาร ผิวหนังแห้ง มีไข้ ความดันโลหิตลดลง
 - แนะนำการรักษาความสะอาดของปากและฟัน โดยการบ้วนปากบ่อยๆ ไม่ควรให้ปากแห้งแตก และสกปรก หลีกเลี่ยงการแปรงฟันทันทีหลังรับประทานอาหารเพราะจะทำให้คลื่นไส้ อาเจียน และรู้สึกไม่อยากรับประทานอาหาร
 - งดอาหารที่มีไขมันมาก เช่น อาหารประเภททอด หรืออาหารที่ทำจากไขมัน
 - ควรดื่มเครื่องดื่มอุ่น เช่น นม โอวัลติน เพื่อลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน
 - หลีกเลี่ยงสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการอาเจียน เช่น กลิ่นของอาหารบางชนิด
 - แนะนำอาหารที่ทำให้อาเจียนน้อยลง เช่น การรับประทานอาหารแข็ง ย่อยง่าย เพราะกระเพาะอาหารจะเก็บอาหารแข็งได้ดีกว่าอาหารเหลว หรืออาหารประเภทคาร์โบไฮเดรตเชิงเดี่ยวที่ทำให้ร่างกายได้พลังงานจากอาหารที่เพียงพอ เช่น น้ำหวาน โอวัลติน ขนมหั้วปิ้ง ข้าวตัง ควรรับประทานอาหารครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง หรือทุก 2-3 ชั่วโมง ไม่ควรปล่อยให้กระเพาะอาหารว่าง เพราะจะทำให้เกิดการบีบรัดตัวได้ ซึ่งจะทำให้คลื่นไส้ อาเจียนได้ง่ายกว่ามีอาหารในกระเพาะอาหาร
 - ชั่งน้ำหนักตัวทุกวัน เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัว
 - แนะนำการพักผ่อนที่สงบ และอากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อให้ร่างกายรู้สึกผ่อนคลายและลดความตึงเครียดที่อาจกระตุ้นให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนได้

- เมื่อกลับบ้าน ควรรับประทานยา เพื่อลดอาการแพ้ท้องและยาบำรุงครรภ์ตามแผนการรักษาอย่างต่อเนื่อง
 - ควรมาฝากครรภ์ตามนัด เพื่อติดตามการรักษา
3. ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้กับผู้ป่วย
 4. จัดพิมพ์เอกสารแผ่นพับ
ขึ้นทดลอง ใช้กับผู้ป่วย
 1. ให้หญิงตั้งครรภ์ทำ Pre-test
 2. สอนการปฏิบัติตัวและแนะนำภาวะโภชนาการที่ถูกต้อง พร้อมกับแจกแผ่นพับ ประกอบการให้ความรู้ เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ได้ศึกษาข้อมูล
 3. ให้หญิงตั้งครรภ์ทำ Post-test
 4. สรุปผลการทดสอบและแก้ไข
 5. นำเสนอหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อจัดทำเป็นแผ่นพับให้ความรู้ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ ที่มีภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง
2. หญิงตั้งครรภ์มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง สามารถปรับตัวต่อสภาวะการเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ความเข้าใจต่อภาวะแพ้ท้องอย่างรุนแรง ลดความกลัวและวิตกกังวล เมื่อมีอาการเจ็บป่วยและต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล
4. หญิงตั้งครรภ์หายจากอาการเจ็บป่วยเร็วขึ้น ลดจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. หลังได้รับการให้ความรู้ หญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรง สามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป เท่ากับตอบถูกอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ
2. หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการสอน ไม่มีการกลับมาอนโรงพยาบาลซ้ำในระยะเวลา 1 เดือน
3. ติดตามชั่งน้ำหนักตัวของหญิงตั้งครรภ์ เมื่อกลับมาตรวจตามนัด น้ำหนักตัวไม่ลด

ลงชื่อ

(นางสาวกิ่งฟ้า ขอบเอิบกลาง)

ผู้ขอรับการประเมิน

...../...../.....